

Izhaja vsak dan

tudi ob nedeljah in praznikih) ob 5. uri, ob ponedeljkih ob 9. uri zjutraj.

Pesamezne številke se prodajajo po 3 novč. (6 stotink) v mnogih tobakarnah v Trstu in okolici, Ljubljani, Gorici, Celji, Kranju, Mariboru, Celovcu, Idriji, St. Petru, Šentjanu, Nabrežini, Novemestnu itd.

Oglaše in naročbe sprejema uprava lista "Edinost", ulica Mofin piccolo štv. 7. — Uradne ure od 2 pop. do 8 zvečer. Cene oglašen 16 stotink na vrsto petih; poslanice, osmrtnice, javne zahvale in domači oglasi po pogodbi.

TELEFON štv. 870.

Edinost

Glasilo političnega društva "Edinost" za Primorsko.

V edinosti je moč!

Naročnina znaša

za vse leto 24 kron, pol leta 12 kron, 3 mesece 6 kron.

Na naročbe brez dopolne naročnine se uprava ne ozira.

Vsi dopisi naj se pošiljajo na uredništvo lista **Nefrankovan**

pisma se ne sprejemajo in rokopisi se ne vračajo.

Naročnino, oglase in reklamacije je pošiljati na upravo lista.

UREDNIŠTVO: Ulica Torre bianca štv. 12.

Izdajatelj in odgovorni urednik FRAN GODNIK. — Lastnik koncencija lista "Edinost". — Natisnila tiskarna konsorcijska lista "Edinost" v Trstu, ulica Torre bianca štv. 12.

Bivši ogerski ministerski predsednik Banffy o armadi in gospodarski ločitvi Ogrske od Avstrije.

KOLOSVAR 22. Povodom konstituiranja nove, Banffyjeve stranke, imel je bivši ministerski predsednik Banffy govor, v katerem se je izrekel, da se morajo uporabiti vsa sredstva za doseglo edinstvene ogrske države. Za to da je potrebno: gospodarska samostalnost, finančna nezavisnost, toraj samostojno carinsko področje.

Proti njegovemu prepričanju je, da bi bila uprava, vodstvo in komando ogrskega dela skupne vojske izključna pravica krone, docim odločitev pri domobranstvu zakonodaja.

Škof Doppelbauer in Čehi.

DUNAJ 22. Čehi v Linetu so nameravali obdržavati Martinov večer, ki pa je bil preprečen zaradi splošnega protiavljenja Nemcov. Poslanec Beurle in drugi so vložili potem v gornje-avstrijskem deželnem zboru interpelacijo, v katerej zahtevajo, da se sankcionira stvorjeni zakonski načrt, po katerem je na Gorenjem Avstrijskem nemščina edini veljavni uradni in neni jezik. Pri tej priliki je imel linški škof Doppelbauer govor, v katerem se je postavil na stanje, da se ne sme prepovedati Čehom, da bi ne imeli v Linetu službe božje v njihovem jeziku. On sam se je svoječešno, kot duhovnik, učil češčine, da se je mogel sporazumeti s Čehi. Ta govor linškega škofa je vzbudil v češkem časopisu živilni odmev, ter se je v petek tudi v pražkem mestnem svetu govorilo o njem. Predlagano je bilo, da se izradi škofu v adresi priznanja za njegovo prijateljsko držanje nasproti Čehom. Predlog se je izročil presidjalnemu poverenstvu v rešitev.

"Grazer Tagblatt" o Körberjevem odgovoru.

GRADEC 22. O govoru min. predsednika Körberja, v katerem odgovarja na Tiszine napade v ogerskem državnem zbornu, piše "Grazer Tagblatt" organ štajerske ljudske stranke: "Graf Tisza je poklican na dvor. Po tej avdijenci postane jasno, da-lj je bil opravičen sklicevati se na pismen sporazum krone, ko je naznani kapitulacija vladarskih pravic pred ogerskim parlamentom in ob enem brezpravje Avstrije, katere ministerskega predsednika se ni zdelo za vredno niti obvestiti o tem. Ako je Tisza govoril resnico, potem se vresničijo upanja Ogru in Čehov in Körber bo moral pasti". Potem pravi imenovani list: Ali je Tisza lagal, ali

ne, ko je oznanil prakršanje vladrjevih pravic in ko je oznanil parlamentarno madjariziranje vojske? Ali je res, da se je podelila Avstriji uloga brezpravnega plačnika, katerega se nič ne vpraša in ne upošteva? To stvar polnoma razjasniti je pravica in dolžnost avstrijskega državnega zborna.

Vprašanje o osebnostih stoji daleč v ozadju, ker tu stoejo odnosi pred tremi faktorji, ki se imenujejo: Avstrija, Ogrska in krona.

Pogreb državnega in deželnega poslanca d.rja Brzorada.

NEMŠKI BROD 22. Pri pogrebu državnega in deželnega poslanca d.rja Brzorada so visele na občinskih in privatnih hišah črne zastave. Pri krsti je govoril županov namestnik dr. Schubert in poslanec Stransky, za čem so so nesli krsto v cerkev. Med mnogoštevilnimi vdeležniki pri pogrebu, bili so tudi poslane dr. Kramar, dr. Pacak, Hruba, Sokol, Mastalka, Bečvar, dr. vitez Placek, Prašek, Pippich in dr. Havelka.

Vsenemci na Bismarkovem grobu.

FRIEDRICHSRUH 22. Kakor vsako leto, tako je tudi letos prišlo dvajset Ostmarkovcev iz Dunaja, Ascha, Egerja, Solnograda, Brucka, Reichenberga, Kremsa in Rosenau pod vodstvom posancev Schönererja, Kliemannia in Steina v Friedrichsrhu, da položijo v Bismarkovi grobniči vence. Na grobu je imel poslanec Schönerer nagovor v katerem je povendarjal večno hvaležnost govorilo o njem. Predlagano je bilo, da se izradi škofu v adresi priznanja za njegovo prijateljsko držanje nasproti Čehom. Predlog se je izročil presidjalnemu poverenstvu v rešitev.

"Grazer Tagblatt" o Körberjevem odgovoru.

GRADEC 22. O govoru min. predsednika Körberja, v katerem odgovarja na Tiszine napade v ogerskem državnem zbornu, piše "Grazer Tagblatt" organ štajerske ljudske stranke: "Graf Tisza je poklican na dvor. Po tej avdijenci postane jasno, da-lj je bil opravičen sklicevati se na pismen sporazum krone, ko je naznani kapitulacija vladarskih pravic pred ogerskim parlamentom in ob enem brezpravje Avstrije, katere ministerskega predsednika se ni zdelo za vredno niti obvestiti o tem. Ako je Tisza govoril resnico, potem se vresničijo upanja Ogru in Čehov in Körber bo moral pasti". Potem pravi imenovani list: Ali je Tisza lagal, ali

Za makedonske begunce!

"Slavjansko blagovoriteljno družestvo" v Sofiji se obrača v bolgarskih listih do slovaških bratov s prošajo za pomoč bedenim makedonskim beguncem s tem-le pretresujočim pozivom:

Ni razkošno življenje, ki nas je primoral, da vstanemo; trpljenje in zatiranje nas je nagaalo na to.

Klanje, zapiranje, ubjanje, omadeževanje naših žen, hčer in sester, katerje vlečejo v harem ter jib poturčujejo, njihovo jokanje, katero nam razdira prs', dovelo je trpinarbo, da pride do spozanjanja.

Haremi so prepolni kristjanskih hčera in v njih se zatira in omadežuje častni križ.

Po navodu korana besni Turki, ubija prekljinjanega gjavra (kristijana) in kolikor jih je več ubi, toliko stopinj je bliže svojemu alahu (Bogu); to je naša grenka osoda, a od nikoder pomoči!

Slovanski bratje! V Macedoniji gori živi

pač je bilo najbolje, da je takoj zaspal, takoj ko je Meta ugašala luč.

Noč je bilo drugač, ker je bila Lažtu. Saj vendar ne moremo zaspati, če je Lažtu. Bože moj! — To je bilo strašne nego škrpanje in pokanje v omari, ki bi je noči prav želel slišati.

Laž je prišla po sobi naravnost proti njemu. Ni glasu ni bilo čuti, toda Harry je dobro vedel, da prihaja. Čutil je, ko je stopila k postelji: potem je začela govoriti Ne glasno, niti šepeta, a vendar jo je Harry slišal. »Odmakni se, da se vležem k tebi« je dejala laž. »Vendar ne boš mislil, da bi celo noč le sedela poleg tsbe. Ali ne veš, da se bojim teme... To je že v moji krvi.

Laž so strshopetne, tudi ne spijo dobro.

Zato mi je ljubše, da kramljava. Povej ti kaj — ali naj začnem morda jaz?«

»Ti zaječi Harry. —

»Toraj, tu je zares prekrasno! Meni ugaja. Sinoči sem bila pri Bobby-ju

Toole — a se ne da ni primerjati. Toole-

ovi so revni, nimajo ni preprog, ni zaves, ni

zivljenih šinkovcev na vrtu. — Da, da, jeduscega — niti blazinie na postelji. Celo

ogenj in teče vroča kri. Turška vojska beži pred ustsši ter ubija stare sive las, slavežene in otroke, zažiga in pžiga vasi in koče, grabi govedo in žito — a za begajočo vojsko se vzdiga strašen krik — glad, glad, glad!

Però ne more narisati trpljenja in bedetega potlačenega naroda. Od 1895. leta do današnjega dne je poklanjih 150.000 duš, do 2000 vasi uničenih in spremenjenih v prah in pepel, med katerimi so oplenjena mesta Bitolje, Kruševa, Mehomie in mnoga druga.

Okoli 35.000 nesrečnih vдов večinoma s 3—4 otroci, kateri so lačni, negi in bosi, se potepajo in blodijo kakor plašna zver po gorah in umirajo od lakote, ker so jim divje turške druhali otele kruh ter vse opustošile in oplenile.

Ako se zdaj, v tem skrajnem času, temu nesrečnemu narodu ne priskoči v pomoč, zgine z lica zemlje.

Samo k Vam, istokrni bratje, samo k Vam prihajamo s prošnjo: pomagajte trpinčenemu Makedonskemu robu, da bi ne izginil!

Vsa Makedonija in Odrinsko okrožje sta v živem plamenu in s krvjo obliita; kristijanska trupla pokrivajo polja in travnike in nad njimi se skupljajo črni krokarji in orli, namesto grobarjev in duhovnikov, ki bi jih pokopali.

Usužnjence vežajo na debla, a pod njimi pa netijo ogenj in nesrečniki škrpljejo z zobmi in njih strašen krik čuti je več milijonov.

Bratje!

S to stran meje se je rešilo več nego 100.000 beguncev, ali v kakem stanju so? Nagi, bosi, lačni, ranjeni, болni, z bolnimi otroci v naročji in vse to so skoro samežene, katerim so možje poklani.

Turške vojašnice so prepolne žen in deklet, okoli njih pa je samo nasilje, zverstvo in nevsahtljiva strast besnega Turka, katere meče isti na cesto, ko si je nasilil živinsko strast.

Strašno je videti 4000 deklet, katere postanjo v kratkem posili-matere ter s krščenim svojim mlekom podoje plod prokletega turškega vrha. Zdravniške pomoči takorekči spopolnjevanje že obstoječih visokih šol. Ni dvoma torej nikakega, da Koerber ne name

ruje nčesar ukreniti za osnutje italijanskega vseučilišča. In tu vprašuje "Piccolo" trpko: "Je li to tista dobrohotnost, o kateri nam je namenjeno le za vzdrževanje in spolnjevanje žen obstoječih visokih šol. Ni dvoma torej nikakega, da Koerber ne name

ruje nčesar ukreniti za osnutje italijanskega vseučilišča. In tu vprašuje "Piccolo" trpko:

"Je li to tista dobrohotnost, o kateri nam je namenjeno le za vzdrževanje in spolnjevanje žen obstoječih visokih šol. Ni dvoma torej nikakega, da Koerber ne name

ruje nčesar ukreniti za osnutje italijanskega vseučilišča. In tu vprašuje "Piccolo" trpko:

"Je li to tista dobrohotnost, o kateri nam je namenjeno le za vzdrževanje in spolnjevanje žen obstoječih visokih šol. Ni dvoma torej nikakega, da Koerber ne name

ruje nčesar ukreniti za osnutje italijanskega vseučilišča. In tu vprašuje "Piccolo" trpko:

"Je li to tista dobrohotnost, o kateri nam je namenjeno le za vzdrževanje in spolnjevanje žen obstoječih visokih šol. Ni dvoma torej nikakega, da Koerber ne name

ruje nčesar ukreniti za osnutje italijanskega vseučilišča. In tu vprašuje "Piccolo" trpko:

"Je li to tista dobrohotnost, o kateri nam je namenjeno le za vzdrževanje in spolnjevanje žen obstoječih visokih šol. Ni dvoma torej nikakega, da Koerber ne name

ruje nčesar ukreniti za osnutje italijanskega vseučilišča. In tu vprašuje "Piccolo" trpko:

"Je li to tista dobrohotnost, o kateri nam je namenjeno le za vzdrževanje in spolnjevanje žen obstoječih visokih šol. Ni dvoma torej nikakega, da Koerber ne name

ruje nčesar ukreniti za osnutje italijanskega vseučilišča. In tu vprašuje "Piccolo" trpko:

"Je li to tista dobrohotnost, o kateri nam je namenjeno le za vzdrževanje in spolnjevanje žen obstoječih visokih šol. Ni dvoma torej nikakega, da Koerber ne name

ruje nčesar ukreniti za osnutje italijanskega vseučilišča. In tu vprašuje "Piccolo" trpko:

"Je li to tista dobrohotnost, o kateri nam je namenjeno le za vzdrževanje in spolnjevanje žen obstoječih visokih šol. Ni dvoma torej nikakega, da Koerber ne name

ruje nčesar ukreniti za osnutje italijanskega vseučilišča. In tu vprašuje "Piccolo" trpko:

"Je li to tista dobrohotnost, o kateri nam je namenjeno le za vzdrževanje in spolnjevanje žen obstoječih visokih šol. Ni dvoma torej nikakega, da Koerber ne name

ruje nčesar ukreniti za osnutje italijanskega vseučilišča. In tu vprašuje "Piccolo" trpko:

"Je li to tista dobrohotnost, o kateri nam je namenjeno le za vzdrževanje in spolnjevanje žen obstoječih visokih šol. Ni dvoma torej nikakega, da Koerber ne name

ruje nčesar ukreniti za osnutje italijanskega vseučilišča. In tu vprašuje "Piccolo" trpko:

"Je li to tista dobrohotnost, o kateri nam je namenjeno le za vzdrževanje in spolnjevanje žen obstoječih visokih šol. Ni dvoma torej nikakega, da Koerber ne name

ruje nčesar ukreniti za osnutje italijanskega vseučilišča. In tu vprašuje "Piccolo" trpko:

"Je li to tista dobrohotnost, o kateri nam je namenjeno le za vzdrževanje in spolnjevanje žen obstoječih visokih šol. Ni dvoma torej nikakega, da Koerber ne name

ruje nčesar ukreniti za osnutje italijanskega vseučilišča. In tu vprašuje "Piccolo" trpko:

>beati possidentes<, oni, ki že mnogo imajo, pretvezo, da motita nočni mir. Fanta sta si ne pa narodi >nulli tenentes<, torej oni, ki mislila: »Kaj nama mar za nočni mir?« Saj nimajo še ničesar. Taka teorija da involvira moralno in materialno krvico. Moralno, ker se narodom odteza nekaj, do česar imajo prepršanja, sta fanta dalje pela, vzliči opopravio; materialno pa, ker so oni, ki nič minu redarjev. Redarja sta pa — še brezobnimajo, siljeni plačevati za one, ki že imajo zirneje, nego prej — artovala oba prepevanog, ne da bi ti poslednji kaj dajali za joč fanta ter ju odvela pred policijskega uradnika, kateri ju je kaznoval, za njuno nevbljivost, vsakega na 12 ur zapora.

»Piccolo« zaključuje z grožnjo, da radi železnic in pristanišč, ki se misijo graditi, Italijani ne stopijo iz opozicije proti tej vladai!

Celo brošuro bi morali napisati, ako bi hoteli podrobno reagirati na ta »Piccolo« izvajanja. Prostor temu listu pa je skromen in se moramo zato omejiti le na nekoliko kratkih pripemb. Načela in nazore, ki jih izvaja tržaško italijansko glasilo, podpisujemo brez vsakega pridržka. Tem huju je obtožba, ki zadelja »Piccolo« in one, ki so za njim, zato, ker je bilo njihovo postopanje v praksi — v kolikor prihajajo v poštov pravice Neitalijanov v teh krajinah — vsikdar dijamalno nasprotne tu gori izraženim načelom in pravilnim nazorom. Ne velja li to, kar navaja »Piccolo« proti Koerberjevi teoriji, glede na širi državni okvir, v polni meri tudi za postopanje Italijanov v našem ozemlju primorskem okvirju za postopanje italijanske gospode proti lastnemu sodelovanju neitalijanske narodnosti?! Ali niso Italijani v tem ozemlju okvirju >beati possidentes<, oni, ki imajo mnogo?! In: ali niso Slovani v tej pokrajini >nulli tenentes<? In moreli »Piccolo« tajiti to?! Če torej italijanska gospoda občutijo sedaj nekaj, kakor da pada neka šiba po njihovih hrbitih, je to prav ista šiba, ki jo pletejo oni sami z slovanskimi hrbiti!!

»Piccolo« grozi Koerberjevi vlasti z italijansko opozicijo. Ako pa bi hoteli prav označiti vrednost te grožnje, navesti bi morali neki znani slovenski rek, da onemu, ki pljuva proti burji, kaplje na brado. Menijo li laška gospoda, da je to, kar je govoril Koerber, le stališče Koerberjeve vlade? Ne vedo li, da Koerberjevo vladanje nosi znamko nemških strank?! To je dejstvo, iz katerega je možno izvajati le eden edini logičen zaključek: če hočejo Italijani tirati opozicijo proti Koerberjevi vlasti, morajo jo zapričeti in dosledno izvajati tudi in pred vsem proti nemškim strankam!! Dokler ne store tega, se ne bo ne Koerberjeva ne nobena avstrijska vlada bila italijanske opozicije. A kaj moramo gledati vedno in kaj smo še te dni morali čuti iz predalov tržaških italijanskih glasil?! Staro italijansko pesem, ki ni druga, nego bojen klic proti pravici in proti lastnemu italijanskemu interesu: čuli smo, da so Nemci naravnii zavezni, sobojevnik in prijatelji Italijanov v borbi proti Slovaniom! Čudna opozicija je to, ako so Italijani zavezni njim, ki so v podstavo njemu, proti kateremu hočejo Italijani tirati opozicijo!!

Govorili smo dovedlj v predpostavi, da so Italijani res v opoziciji proti Koerberjevi vlasti. Ta predpostava pa ne obstoji. Italijani se torej le smešijo in se kažejo le v luči neresnosti, skozi govor, da hočejo vstrajati v opoziciji. Kajti, prvi pogoj, da more kdo nadselevati z opozicijo, je ta, da je že v opoziciji! Italijani pa niso in ne morejo biti, ker v svojih borbah proti Slovaniom vedno in vedno spekulirajo na ameravstrijske Slovane in vsikdar sovražne politike. Ce nima sedaj načelnik avstrijske vlade ni beliča, ni beseda za italijansko vsebuščišče in če ni danes nikogar, ki bi sočutstvoval z Italijani radi razločanja, ki jih je doletelo, pa naj izvolijo pomisliti, da tudi oni niso nikdar imeli z svoje sodelovanje narančiščane italijanske narodnosti ne beliča in ne dobre besede in da so se vsikdar postavljal na stališče onih, ki so — beati possidentes v teh primorskih pokrajinah!!

Po sili pevca, 17-letni mizar Dragotin Žgoj iz ulice Gružulja št. 4 in 16-letni težak Aleksander Krapež iz ulice Concordia št. 9, sta sinoči prepevala na vse grlo na ulici Madonnina. Dvema redarjem pa nič kaj ugašalo njuno petje ter sta brezobzirno zahtevala od mladičev, naj molčita in sicer pod

mislila: »Kaj nama mar za nočni mir?« Saj midva še ne spiva in torej ne potrebujeva nočnega miru! Na podlagi tega svojega moralno in materialno krvico. Moralno, ker se narodom odteza nekaj, do česar imajo prepršanja, sta fanta dalje pela, vzliči opopravio; materialno pa, ker so oni, ki nič minu redarjev. Redarja sta pa — še brezobnimajo, siljeni plačevati za one, ki že imajo zirneje, nego prej — artovala oba prepevanog, ne da bi ti poslednji kaj dajali za joč fanta ter ju odvela pred policijskega uradnika, kateri ju je kaznoval, za njuno nevbljivost, vsakega na 12 ur zapora.

Začeten tat. 24-letni Ivan Lipicer, doma iz Trsta, ni imel stalnega stanovanja, ni imel nikakega dela in najbrže ni imel niti devljev. Hotel je pa priti vse do ene teh treh manjkajočih mu stvari. Začel je pa — mesto pri prvej — pri zadnjem. V to svrhu je šel v več hišo št. 47 na Corsu, kjer ima svojo delavnico čevljars Urh Plet. Bosi Lipicer je stril šipo delavnice ter iz iste vzel par čevjev, vrednih 6 K. A čevljars je bil slišal žvenket strte šipe ter prišel v vežo, da bi videl, kaj se je zgodilo. Prišel je pa ravno v pravem času, da je zasačil tatu, ko je isti hotel oditi iz veže, kar mu je čevljars sevega zabranil, ker je videl, da ima Lipicer pod pazduho par čevljev. Plet je poklical redarja ter temu izročil tatu, katerega je redar odvele v zapor v ulico Tigor, kjer bo revček imel — vsaj za nekoliko časa — stanovanje in kjer bo dobil gotovo tudi čevlje. Dela seveda ne bo dobil — a vsa njegova prošlost kaže, da mu radi tega ne bo preveč žal.

Demonstracija. Sinoči, mej 6. in 7. uro se je bilo zbralno na ulici Acquedotto kakih 50 dijakov, kateri so začeli vpititi »Viva l'Italia!« Prileteli so od vseh strani redarji, kateri so skušali razpršiti demonstrante, kar pa ni šlo tako lahko. Vpijoči dijaki so se spustili v tek pred redarji ter so bežali iz ulice Acquedotto proti ulici Torrente, a od tod po ulici Torre bianca. V tej ulici so se ustavili pred hišo, v katerej ima svoje urade italijanski kraljevski konzulat, kjer so še parkrat zaupili »Evviva!« ter se potem razgubili. Tri demonstrante so redarji artovali ker niso hoteli vlogati, ko so jim redarji ukazali naj se razidejo. Na policiji jih je vzel redarstveni uradnik na zapisnik ter jih potem izpuštil.

V pretepu z nekim človekom, katerega pa ni hotel imenovati, dobil je 29-letni voznik Andrej Filipčič iz Kolonje št. 192, sinovi ob 11. uri dve precesnji rani, eno nad, a drugo pod levim očesom. Po pretepu je šel Filipčič na zdravniško postajo, kjer mu je zdravnik obvezal rani.

Obrambna zveza tržaških tržnih težakov je imela včeraj svoj izvanredni občeni zbor v svrhu nadomestnih volitev. Izvoljeni so bili predsednikom g. Filip Ban, (podpredsednikom je postal g. Peter Duiz), tajnikom g. Fran Mekinda, a blagajnikom g. Alojzij Černe.

Književnost in umetnost.

Hrvatska misao, mjesočnik za narodopis, književnost i politiku u slavenom demokratskom duhu. Izdaje Stjepan Radić. III. god.

Zasni mladi hrvatski publicisti, katerim načeljuje vrli dr. Stjepan Radić, povzglibili so to revijo do dovršenosti, da jo smemo z mirno vestjo kakor najbolje svoje vrste najtoplje priporočati tudi našim krogom. Temeljito vsestranska izobrazba in nemorno kritično proučevanje širje in demače politike, ter nje zgodovine v sposobili so nekdanje učence Masarykove, da znajo tudi v topleji atmosferi in v domačem kaosu Hrvatske veselno nadaljevati svoja rezka razmotrivanja z doslednostjo in smotrenostjo, ki bi v drugih rokah bila silno nevarna in razdirajoča, tu pa vplivajo res blagodejno. Vedeli so si izbrati pravilno stališče: z idealne višine slovanske vzajemnosti opazujejo zlostne hrvatske odnosje, skrbno preiskujejo njih stanje ter njih vzroke, s prepričevalnim navdušenjem nasvetujejo poti in sredstva njih zdravljenja, vpoštovavjete vselej desno in levo krilo Hrvatov: Slovence in Srbe, in vse, kar nas veže z ostalimi Slovani. Vzvileni nad vsako stranko in notranje boje ne prispevajo na nobeno modernih avtoritet, neodvisni od vseh rešilnih programov presejajo aktuelna prašanja na podlagi zdravih načel narodne demokracije. Z blagohtoto ali brezobzirno kritiko navajajo do spoznavanja pogreškov minolosti in napak sedanje politike, ozirajo se neprenehoma na politično in gospodarsko kulturno zgodovino sorodnih plemen. Vse spise preveva najtoplje ljubav in pozrtvovalnost do prostega ijudstva, kateremu iščejo povsod

Slovencev. Na razpolago so vse slovenski in mnogi drugi časopisi.

Svoji k svojim!
ZALOGA
pohištva

dobro poznane
tovarne mizarske zadruge v Gorici (Solkan)
vpisane zadruge z omejenim poroštvo

prej Anton Černigoj

Trst, Via di Piazza vecchia (Rosario)
št. 1. hiša Marenzi.

Največja tovarna pohištva primorske dežele.

Solidnost zajamčena, kajti le se osuši v to nalači pripravljenih prostorih s temperaturo 60 stopinj. Najbolj udobno, moderni sestav. Konkurenčne cene.

Album pohištva brezplačen.

Tovarna pohištva

Aleksander Levi Minzi

ulica Tesa št. 52. A.

(v lastni hiši)

ZALOGA:

Piazza Rosario (šolsko poslopje).

Cene, da se ni batí nikake konkurenca.

Sprejemajo se vsakovrstna dela tudi po posebnih načrtih.

Illustriran cenik brezplačno in franko.

Prodajalnica izgotovljenih oblek

Alla Città di Trieste

tvrde

EDWARD KALASCH

Via Torrente št. 18

nasproti gledališču »GOLDONI« s krojačnico, kjer se izvršujejo obleke po meri in najugodnejših censah. V prodajalnici ima tudi zalogu pelerina za delavski stan po izvenredno nizkih censah. Izbor boljših in navadnih novij.

VELIKI IZBOR

izgotovljeni hlač za delavce kakor tudi blaga za hlače, ki se napravijo po meri.

Hermangild Trocca

Barriera vecchia št. 8

ima veliko zalogu

mrtvaških predmetov

za otroke in odraslene.

Venci

od porcelana in biserov vezanih z medeno žico, od umetnih cvetlic s trakovi in napisi.

Slike na porcelanastih ploščah za spomenike.

Najnižje konkurenčne cene.

Mala oznanila.

Pod to rubriko prinašamo oznanila po najnižjih cenah. Za enkratno insercijo se plača po 2 stot. za besedo: za večkratno insercijo pa se cena primerno zniža. Oglaši za vse leta za enkrat na teden stanejo po 20 K. ter se plačujejo v četrletnih anticipativnih obrokih. Najmanja objava 60 stot.

V Trstu.

Zaloga Hkerjev v sodčih in butelkah.

Perhauc Jakob ulica delle Acque 12
Zaloga vsakovrstnih in butelk. Postrežba točna, cene zmerne.

Kavarne.

Anton Šorli priporoča svojo kavarne Commerce, kjer je shajališče Slovencev. Na razpolago so vse slovenski in mnogi drugi časopisi.

JAKOB BAMBIČ

- trgovec z jedilnim blagom -

Via Giulia št. 7.

Priporoča svojo zalogo jestvin, kolonijalij, vsakovrstnega olja, navadnega in najfinjege. Najfineje testenine po nizkih censah ter moke, žita, ovso in otrobi. Razpošilja naročeno blago tudi na deželo na debelo in drobna po nizki ceni.

Alojzij Svagel

TRST - UL. Farneto 8. - TRST

priporoča svojo zalogo jestvin, kolonijalij, vsakovrstnega olja, najfineje testenine po nizkih censah, nadojle moko, zito, kavo, sladkon.

Razpošilja blago tudi na deželo bodisi na drobno ali debelo.

Cenike na zahtevo franko.

Cena vžigalic:

1 orig. zabor s 500 zaviti (normal) K 48.— franko Ljubljana, 2% popusta.

V. Perdan, Ljubljana

V. Perdan, Ljubljana

1. orig. zabor s 500 zav. (Flaming) K 52.— franko Ljubljana, 2% popusta.

Pavel Gastwirth

Trst, ulica Madonnina 3.

Zaloga pohištva, popolnih sob.

Dunaj—Trst.

Železno pohištvo, zrealna iz Belijske. Podobe v izboru in tapetarija. Ure, šivalni stroji za dom in obrt po najugodnejših censah.

OBUVALA

Svoji k svojim

OBUVALA.

Dobro jutro! Kam pa kam?

Grem kупит par čevljev!

Svetujem Vam, da greste v ulico Riborgo št. 25 po domače k Pierotu. Tam vdobite vsake vrste obuvala za moške, ženske in otroke. Isti popravlja male stvari brezplačno ter sprejema naročbe vsakovrstno obuvalo na debelo in drobno.

Lastnik: Peter Rehar.

Anton Skerl

mehanik

Piazza delle Legna 10. (hiša Caccia).

Gramofoni, fonografi, plošče in cilindri za godbo v velikem izboru.

Internacionalna godba in petje.

Vse po censah, da se ni batí konkurenca.

Specijeliteta:

Priprave za točenje

duševne in gmoae pomoči. Temu v dokaz naj naštejemo nekaj člankov iz obširnih zvezkov za oktober in november, s katerimi je začel III. letnik »Hrvatske misli«:

»Analiza in sinteza hrvatskega preporoda in srbskega oslobodenja. Temeljita politička zgodovinska studija Radićeva o sedanjih nezdravih razmerah v obeh državah, kako so Hrvati le na pol preporočeni in Srbi na pol oslobojeni, to je oba naroda zavedena, da sta slepa igračica nemško-madarske politike in zapadno-europejske lažkulture, da-si si vsako teh dveh plemen za se domislja, da je pravi in edini zastopnik slovanske politike in civilizacije.

Dr. M. Krištof prispeva z zanimivo razpravo o domačej obrti, silno oškodovanim vsled finančalne odvisnosti od Madarske. Seveda je to zadnje vprašanje samostalnosti finančnejšnje povsod pretreseno v posebnih strokovnih člankih, ki slujojo po svoji originalnosti.

Sledi mišica sličica o hrvatskih železnicih: »Oszličes Szilord in njegov certifikat«, kaj duhovito in pikro spisal Živon.

Posebno posvečajo ti spisi vso svojo skrb in pozornost dorašajoči mladini, ji kažejo kako se je odsej živel in učilo in kako se treba odsej spremeniti in se pripravljati na težko naloge, ki jih čaka, da bodo res kakor značaji umevali odgovornost svojega poklica in neomahljivost v prepričanju.

Odločni odgovor visokošolcev hrvatskih madarskih kolegum navdaja jih celo z nekim optimizmom, ki je pa vsekakdo odpustljiv.

V ojstrem članku žibajo staro zmoto hrvatsko, da so iskali in še iščejo prijateljev in pomoč v daljni tujini, mesto pri rodnih bratih. Dolga niz žlostnih izgledov iz vseh časov zgodovine hrvatske dokazuje kako so morali vselej draga plačati svoje nezaupanje do svojev in precenjevanje tujstva! Mej drugimi zanimivimi noticami listka nahajamo v malih odličnih družbi tudi »Edinost« pohvalno omenjeno radi člankov o dogodkih na Hrvatskem.

Še više povspel se je pa ravnokar izšli 2. zvezek »Hrvatske misli«, kjer troje temeljnih člankov posveča slovanski vzajemnost. »Uloga ostalih Savena v hrvatsko-srbskem sporu« mora biti ona velike ljubavi in modrosti do obih plemen enako, kakov dobrega prijatelja v rodbinskem sporu, kjer sta obe brata »avedeo«, ker so ju tako dolgo ločili, da se ne poznata več. Vsaka neutralnost od strani ostalih Slovanov je pogubna pristranost, zločin in vsaka sodba le krive. V drugem članku: »Kulturna zadruga Čeha in Poljaka« meju Hrvatima in iztice Baruška analogijo razmer med hrvatskimi zemljami in opimi poljske in češke krone. V Hrvatski, v kolikor je spada pod krono Sv. Stjepana, kjer doslej ni bilo dovoljeno še osnovati niti enega političnega društva, kjer drakonični tiskovni zakon ne dovoljuje niti porote: možno je napovedati le kulturno-gospodarskim potom, kakor na Poljskem v Nemčiji, dočim ostali deli Hrvatske, Istre in Dalmacije, se morajo boriti politično socijsino, da se južne pokrajine združijo v državno pravo skupino, podobno leski, ki v istej državni polovici ima isto stremjenje. Prebogat na novih misilih in dejavilih je tretji, Radićev članek, ki se ne da na kratko izberati: »Slavenska vzajemnost hrvatska državna individualnost«.

Originalna sta, ker sta polna novih vidikov: »Jezgra hrv. naroda in Matice hrv. zemlja« ter »Madž. prevlast v Hrvatskoj«. Silno idejnalna in lepa pa prava apoteoza o treh glavnih silah letosnjega pokreta: Seljaštvo, mladež in žene.

Ni prostora da bi našeli še vse ostalo kar pretresa občeslovanska revija. Sklepamo s pozvom: kdor se zanima za neksj več nego za naše vrakdanje politikovanje, najde v tej reviji najlepše zadoščenje!

»Hrvatska misla« izhaja kakor mesečnik, stane 8 krov na leto (za dijake 6 K) ter se naroča pri g. Stj. Radiću v Zagrebu, Lášine, Medjašna ulica.

Nekdo

bi rad proti mali odškodnini podučeval v citranju. Kje pove »Edinost«.

JAKOB KLEMENC

zaloga manufakturne blaga

v Trstu, ulica sv. Antona št. 1.

pripravlja čistit in svetlo odjemalce svojo proizvodnico, preskrbijo za jesen in zimo v vsem manufakturini predmeti, edenico s krojačico za gospode.

Sokolska obleka kompletna
Havelok nepremičljiv od 10 do 16 gld.

Velik izbor

skupinjega in homogenega blaga za muške, oblike in velikosti od svetle in veline, lavnitom platinu itd., zapestnice, ornatnikov, perlički za moške, ovratnice v vseh barvah in formah, nogavice, rut, jupi vseh vrst poseljne za touriste in kolosalje, modnih prepletov, rokavice iz nitij in kože ter dežnikov.

Velik izbor

narodnih in avstrijskih zastav in trakov za venice v različnih barvah.

Vse po najnižjih cenah.

Na zahtevanje pošljajo se vzorec vseh vrst z določnimi cenami, poštne proste.

Velik dohod snovij za možke in ženske obleke same novosti.

Bogat izbor drobnarij za krojače

Naslednik FR. HITY
Alojzij Galperti
TRST
Barriera vecchia 13.

Precizjska ura Syft, Bonheur

so najboljšega teka in popolnoma ploščenate vitezke remont. ure na sidro, hermetično zatočljene tako, da je precizjsko kolesje ob varovanem pred menjajočo se temperaturo.

Jeklena remont. K 9, ravno ura na sidro, 15 rubinov, z vidnim tekom na sidro na kazalu, 5 letnim pismenim jamstvom za precizni tek, od jekla K 19.—, od srebra K 23.—, od dvojnatega doublé zata (okrovje prevlečeno z pristnim zlatom tedaj ne pozlačeno) z trajnim jamstvom za zlati lesk K 22.—, od 14 karatn. zlati K 60.—. Ura na sidro za dame, posebno ploščenata. Bonheur najfi. kakovosten K 31.—, od srebra K 37.—. Verižice od dvojnatega doublé zlati v modernih oblikah po K 6.—, 8.— in 12.— in sicer po teži. Sestav Roskopf, od niklja, remont ura, K 6.—, ravno ista na sidro, patent K 8.50. z dvojnima pokrovoma od srebra Roskopf K 14.50.

Vdobjiva se po poštrem povzetju od tovarniške zaloge.

M. RUNDBAKIN, Dunaj, IX. Bergg. 3.
Rizik je izključen, ker se sprejme kar ne ugaja.

Mesečna soba

se takoj odda. Kje pove »Edinost«.

Blag. gosp.

Gabrijel Piccoli

lekar

dvorni založnik XI. sv. papet Leona XIII.

v Ljubljani.

Potrujim prejem steklenic Vaše tinkture za želodec, katero morem najtepoje vsakomur priporočati, kajti rabim jo že od leta 1878 in zmisli mi je notikornočinkajoče zdravje vhrnila pri želodnih in bolezni.

Krim, 13. maja 1897.

Miroslav Leitner,
c. kr. davčni blagajni

Z uporabo Vaše izborne tinkture za želodec sem rešen skoro dve leti trajajoče želodne bolezni ter sem popolnoma ozdravel, kar zlahko vstavljam in to tinkturom za želodec le priporočam vsem, ki trpe na želodnih bolezni.

Strasoldo (Primorsko), 6. marca 1898.

Karel grof Strasoldo.

Razprodaja se v lekarnah v Trstu, Istri, Dalmaciji, Primorskem, Gorjanskem in Tolminskem po 30 stot. steklenica.

Strasoldo (Primorsko), 6. marca 1898.

Karel grof Strasoldo.

Razprodaja se v lekarnah v Trstu, Istri,

Dalmaciji, Primorskem, Gorjanskem in Tol-

minskem po 30 stot. steklenica.

— TRST —

Via delle Poste št. 3.

— TRST —

M. MADRIZ

Via delle Poste št. 3.

— TRST —

Specijaliteta: oficirska obuvala.

— TRST —

— TRST

Prejemna zavarovanje človeškega življa po najraznovrstnejših kombinacijah pod tako ugodnimi pogoji, ko nobe v druga zavarovalnica. Zlasti je ugodno zavarovanje na doživetje in -mort z zmanjšujočimi se vplačili. Vsek dan ima po preteklu petih let pravico do dividende.

TRST. - Via Giacinto Gallina št. 6. - TRST

Pozor!

Prodajam po jako nizkih cenah specijalno jedilno blago iz prvih tvarin in sicer hranske tstenine Žnidrič & Valenčič, nadale napolnjuje in tržaške tstenine prve vrste in vsake velikosti, s tlemo postrežna tem. Na delilo pošljam po poštunu povzetno od 5 klg. naprej.

Proti takojnemu plačlu 2% odbitek. Priporočam se udati.

Josip Lui.

TRST. - Via Giacinto Gallina št. 6. - TRST

**TOVARNA POHISTVA
Rafael Italia**
Velikansko skladišče in razstava
pohistva in tapetarij

TRST
ulica Malcanton št. I.
po zelo nizkih cenah.

Zdravnik za želodec!

Je eden iz najzlahetnejših zelišč pripravljen francoski liker, ki tako dobro urjuje delovanje želodes. Isti odpravlja želodčna motenja ter povspodbuja voljo do jed, utruju telesne moči, jo vedno težo itd. ter sploh jači ves človeški živčni sistem.

Zdravnik za želodec
(Magen doktor)

redno vživan dobesedno dobro stanje.

Cena steklenice K 2.—, 3 steklenice K 5.—, 6 steklenic K 9.—.

Pošilja po povratu sli predplači in generalna zalogu M. Feith, Dunaj, VII. Mariahilferstrasse št. 38.

ZOBOZDRAVNIK
Univ. Med Dr. Makso Brillant

v TRSTU

ulica S. Antonio št. 9. II. nadstr.

Izvršuje zadelanje z emajlem, porcelanom, srebrom in zlatom.

Izdeluje posamezne umetne zobove kakor tudi celo zobovje.

ORDINIRAN od 9.—12 predp., 3.—5. popol.

Mnogo denarja!

do 1000 kran na mesec zamočeno častno zastaviti osebe vankega stanu, tudi kot postranski zas užak.

Natančejce pod „Reell 107“ na Annonces - Abthe lung des MERCUR, Stuttgart, Bergstr.

Varstvena znamka: SIDRO.

LINEMENT. CAPSICI COMP.

iz Richterjeve lekarne v Pragi
priporočano izvrstno, bolečine blažeče mazilo; dobiva se po 80 stot. 1,40 K in po 2 K po vseh lekarnah.

Pri vključevanju tega povsed prljubjenjene domačega zdravila na se paži edino le na originalni steklenice v zavitkih z našo vstavno znamko „SIDRO“ z Richterjeve lekarne in le tedaj je gotovo, da se sprejme originalni izdelek.

Richterjeva lekarna pri zlatem levu v Pragi
E. Elizabetine ulice 8.

„SLAVIJA“

vzajemna zavarovalna banka v Pragi.

Razervni fond 25.000.000 K. Izplačane odškodnine: 75.000.000 K.

Po velikosti druga vzajemna zavarovalnica naše države z vseskozi slovansko-narodno upravo.

VSA POJASNILA DAJE:

Generalni zastop v Ljubljani, česar pisarne so v lastni bančni hiši v Gospodskih ulicah 12.

Zavaruje poslopija in premičnine proti požarnim škodam po najnižjih cenah. Škoda cenjuje takoj in najkulantnejše. Uživa najboljši sloves, koder posluje.

Dovoljuje iz čistega dobička izdatne podpore v narodne in občinkoristne namene.

Tovarna za cementne plošče

ANDREJ STOLFA

Trst. - ulica dell'Industria št. 1. - Trst.

Cementne plošče umedene od 25 in 33 cm, šestvogalne plošče od 20 in 25 cm

po K z. — □ m.

Plošče v risanjih po dogovoru. — Se ne boji nikake konkurenco bod si glede cene ali kakovosti blaga.

Urar F. Pertot Trst ulica della Poste 3, vogl ul.

Torre bična Prodaja srebrne ure od 3 gld. naprej, zlate ure od 8 gld. naprej. Izbor stenskih ur, regolatorjev i. t. d. Popravlja vsakostne ure po jako zmerni ceni.

30 malih stanovanj z eno sobo in 2 sobami in eno kuhinjo se takoj odda v ulici Industria in ul. Guardia v bičah Stolfa. Pisarna v ul. Giuliani št 20 A, Lnadstr. od 1—2 in 5—7 pop.

Veliki krah!

New-York in London nista prizanašla niti evropski celini ter je bila velika tovarna srebrnine prisiljena, oddati vso svojo začelo zgolj proti majhnemu plačilu delavnih moči. Pooblaščen sem izvršiti ta nalog. Posiljam torej vsakemu sledenje predmete le proti temu, da se mi povrni gld. 6.60 in sicer:

6 komadov najfinjejših namiznih nožev s pristno angleško klinjo;

6 komadov amerikanskih pat. srebrnih vilen iz enega komada;

6 komadov amerikanskih pat. srebrnih jedilnih žlež;

12 kom. amerikanskih pat. srebrnih kavnih žlež;

1 komad amerikanska patent srebrna zajemalnica za juho;

1 komad amerikanska patent srebrna zajemalnica za mleko;

6 kom. ang. Viktorija čase za podklado;

2 kom. efektnih namiznih svečnikov;

1 komad edilnik za čaj;

1 kom. najini. sapalnice za sladkor.

42 komadov skupaj samo gld. 6.60.

Vse teh 42 predmetov je popred stalo gld. 40 ter jih je moč sedaj dobiti po tej minimalni ceni gld. 6.60. Amerikanski patent srebro je zkozi in zkozi bela kovina, ki obdrži bojo srebra 25 let, za kar se garantiuje. V najboljši dokaz da le-ta inserat na temelju na

nikakšni steparji

zavezuje se s tem javno, vsakemu, kateremu ne bi bilo blago všeč, povrniti brez zadržka znesek in naj nikdov ne zamudi ugodne prilike, da si omisli to krasno garnituro, ki je posebno prikladna kot prekrasno,

svatbeno in priložnostno darilo

kakor tudi za vsako boljše gospodarstvo.

Dobiva se edino le v

A. HIRSCHBERG-a

Exportni hiši amer. pat. srebrnega blaga na Dunaju II/3 Rembrandstrasse 19.

Pošilja se v provincijo proti povzetju, ali če se znesek naprej vpošlje.

Cistilni prašek za njo 10 kr.

Pristno le z zraven natisnjeno varstveno znamko (zdrava kovina).

Izleček iz pohvalnih pisem:

Bil sem s posiljanjtvu krasne garniture jako zadovoljen.

Oton Bartusch, e. in kr. stolnik v 27. pešpolku.

Ljubljana.

S pat. srebrno garnituro sem jako zadovoljen.

To m. a. R. o. z. n. e. dekan v M. a. I. b. o. n.

Ker je Vaša garnitura v gospodinjstvu, katero konsultirati, prosim,

da mi pošljete se jedno.

Dr. Kamilo Bohm, okrožni in tovarniški zdravnik.

GORIŠKA LJUDSKA POSOJILNICA

registrovano društvo z omejeno zavezo,

v Gorici

Cosposka ulica hšt. 7., l. nadstr.

v lastni hiši.

Hranilne vloge sprejemajo se od vsega če tudi ni član društva in se obrestujejo po 4½%, ne da bi se odbiral rentni davek.

Posojila dajejo se samo članom in sicer na manjše po 6% in na vknjižbe po 5½%.

Uraduje vsaki dan od 9. do 12. ure dopol. in od 2. do 3. ure popol. razven nedelj in praznikov.

Stanje hran. vlog leta 1900. Kron 1,263,563

Poštno-hran. račun št. 837,315.

TRŽAŠKA POSOJILNICA IN HRANILNICA

registrovana zadruga z omejenim poroštvtvom.

Ulica S. Francesco št. 2, l. - TRST - Ulica S. Francesco št. 2, l.

Telefon 952

Hranilne uloge sprejemajo od vsakega, če tudi ni ud zadruge in jih obrestuje po 4%. Rentni davek od hranilnih ulog plačuje zavod sam. Vlaga se lahko po 1 krono.

Posojila daja samo zadružnikom in sicer na uknjižbo po 5½%, na manjše po 6%, na zastave po 5½%.

Uradne ure: od 9—12 dopoludne in od 3—4 popoludne.

Izplačuje vsaki dan ob uradnih urah. Ob nedeljah in praznikih je urad zaprt.

Poštno hranilni račun 816.004.

Zlatar DRAGOTIN VĚKJET
(C. Vecchiet).

TRST. — Corso št. 47. — TRST.

Priporoča svojo na novo stvorenje prodajalnico zlatanine, srebrnine in žepnih ur. — Sprejema vsakovrstne poprave zlatih in srebrnih predmetov ter žepnih ur.

Kupuje staro zlato in srebro. **Cene zmerne.**

**Z ozirom na ugoden nakup
izdelanih oblek za gospe,
dečke in deklice**

vabim p. t. občinstvo, da se prepriča o raznovrstnem izboru ter dobrem izdelku po tovarniških cenah.

„fil nuovo negozio“ ex Piano

Trst, Borzni trg št. 4.

Božična loterija

Srečanje nepreklicno dne 29. dec. 1903

1500 dobitkov

razdeljeni v 100 glavnih in 1400 postranskih dobitkov v skupni vrednosti

kron 50.000 kron

glavni dobitek K 25.000 in nadaljnja dva druga dobitka po 5000 in 1000

se na zahtevo izplačajo po odbitku postavnega davka v gotovini.

Srečke po 1 kruna

se vdobivajo v vseh menjalnicah, tobakarnah, loterijskih zbiralnicah kakor tudi pri „Lotterie-Bureau“. Spiegelgasse 15.

Andemo de Franz.

V dobroznanosti gostilni »Andemo de Franz«

v ulici Geppa št. 16.

se toči:

fino vipavsko belo	po 40 nvc.
za na dom	36 .
istroški teran I. vrste	36 .
za na dom	32 .
nad 10	